

ภาษาไทยพื้นฐาน

ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

2000-1101

พิมพ์ร สอพิมพ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พิมพ์ สอพิมพ์.

ภาษาไทยพื้นฐาน.--กรุงเทพฯ : แม็คเ็ดดูเคชั่น, 2556.
240 หน้า.

1. ภาษาไทย--การใช้ภาษา. I ชื่อเรื่อง.

495.91

ISBN 978-616-274-286-6

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

MAC EDUCATION

ผู้เขียน : พิมพ์ สอพิมพ์

การสั่งซื้อ : ส่งธนาคิตสั่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว ในนาม บริษัท แม็คเ็ดดูเคชั่น จำกัด
เลขที่ ๙/๙๙ อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว ๓๘ ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

☎ : ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๒-๗ FAX : ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๘

www.MACeducation.com

ราคาจำหน่าย : ๑๕๐ บาท

สงวนลิขสิทธิ์ : มิถุนายน ๒๕๕๖

พิมพ์ที่ : บริษัท พี.เอ็น.เค แอนด์ สกายพริ้นตังส์ จำกัด

(สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร)

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ต้องมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลและกลุ่มบุคคลตลอดเวลา เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต ในการสื่อสารของบุคคล กลุ่มบุคคลจะต้องใช้ภาษา เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจระบบการสื่อสารและฝึกทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีทักษะสามารถสื่อสารได้สัมฤทธิ์ผลทุกครั้ง

๑. การสื่อสาร

๑.๑ ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร หมายถึง การนำเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ โดยใช้เครื่องนำวิธีใดวิธีหนึ่ง จนเกิดการรับรู้เรื่องราวและเกิดการตอบสนองตามมา

๑.๒ ประโยชน์ของการสื่อสาร

การสื่อสารมีความสำคัญต่อมนุษย์มาก สรุปประโยชน์ได้ดังนี้

๑.๒.๑ ประโยชน์สำหรับบุคคล ทำให้คนสามารถรับความรู้ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต รับรู้ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของผู้อื่น เกิดความเข้าใจตรงกัน การสื่อสารทำให้ได้รับข่าวสาร ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ทำให้รอบรู้ มีโลกทัศน์กว้างไกล

๑.๒.๒ ประโยชน์สำหรับสังคม ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง เนื่องจากมนุษย์ใช้การสื่อสารพัฒนาและถ่ายทอดวัฒนธรรมของตนเองไปสู่คนรุ่นใหม้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถดำรงเผ่าพันธุ์ และอารยธรรมเอาไว้ได้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้การสื่อสารเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมอื่น เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาวัฒนธรรมของตน

๑.๓ องค์ประกอบของการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยองค์ประกอบ ๔ ประการ ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร สื่อ ผู้รับสาร

๑.๓.๑ ผู้ส่งสาร คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นผู้เริ่มส่งสารไปยังผู้อื่น โดยใช้วิธีการพูดหรือวิธีเขียน ใช้สัญลักษณ์หรือทำทางอื่น ๆ ถ้าเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น การสนทนา ผู้ส่งสารเป็นผู้รับสารในขณะเดียวกัน

๑.๓.๒ สาร คือ เนื้อหาสาระและการแสดงออก ซึ่งสามารถเกิดการรับรู้ร่วมกันได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร สารที่ใช้สื่อสารกันมีทั้งข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และความรู้สึก

๑.๓.๓ สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร เป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เช่น สื่อธรรมชาติ ได้แก่ อากาศ แสง เสียง ฯลฯ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร ใบปลิว แผ่นพับ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิทยุ โทรศัพท์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง

๑.๓.๔ ผู้รับสาร คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้รับสารที่ส่งผ่านสื่อมา ซึ่งผู้รับสารจะมีปฏิกิริยาเกิดขึ้น คือ รับรู้เรื่องราว เข้าใจเนื้อหาสาระและเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง การที่ผู้รับสารจะเข้าใจสารได้ดี หรือมีการตอบสนองตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ส่งสาร ความเหมาะสมของสาร ความพร้อมของสื่อ และความสามารถความพร้อมของผู้รับสาร

๑.๔ อุปสรรคของการสื่อสาร

การสื่อสารอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ทุกครั้ง อาจมีบางครั้งที่เกิดอุปสรรค ไม่ราบรื่น ซึ่งอุปสรรคของการสื่อสารเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ ดังนี้

๑.๔.๑ ผู้ส่งสาร อุปสรรคที่เกิดจากผู้ส่งสาร คือ

๑) ขาดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่จะนำเสนอ ทำให้สารที่ส่งออกไปไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ขาดสาระสำคัญ ผู้รับสารไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ

๒) ขาดการเตรียมพร้อม ไม่รวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์ ไม่จัดลำดับเนื้อหาให้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน สารจึงสับสนวุ่น ผู้รับสารจึงรับสารไม่ได้ หรือรับได้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์

๓) ขาดความพร้อมของสภาพร่างกายจิตใจ ผู้ส่งสารเจ็บป่วย จิตใจไม่ปกติ เช่น วิตกกังวล ก็จะทำให้การสื่อสารไม่ราบรื่น

๔) ขาดทักษะการสื่อสาร ผู้ส่งสารไม่มีทักษะการใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อสาร ไม่มีประสบการณ์ในการนำเสนอ แม้มีความรู้มากมายก็ไม่สามารถส่งสารให้ผู้รับสารมีความรู้หรือเข้าใจได้ครบถ้วนสมบูรณ์

๑.๔.๒ สาร ลักษณะของสารที่ทำให้ผู้รับสารไม่เข้าใจความหมาย ได้แก่ เนื้อหาของสารยาก ซับซ้อนเกินความสามารถของผู้รับสาร จัดลำดับของเนื้อเรื่องไม่ดีทำให้สับสน หรือสารนั้นเป็นเรื่องที่ผู้รับสารทราบดีแล้ว จึงขาดความสนใจที่จะรับสารนั้น

๑.๔.๓ สื่อ เกิดจากการเลือกใช้สื่อไม่เหมาะสม เช่น การสื่อสารในสนามหรือห้องประชุม แต่ไม่ใช่เครื่องขยายเสียงทำให้ผู้รับสารได้ยินไม่ชัดเจน อุปสรรคจากสื่ออีกประการคือ เกิดจากการใช้สื่อที่ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ตัวหนังสือขนาดเล็กเกินไป รูปภาพไม่ชัดเจน

๑.๔.๔ ผู้รับสาร อุปสรรคที่เกิดจากผู้รับสารคือ ไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสาร ทำให้ไม่สามารถรับรู้ และทำความเข้าใจได้ เมื่อคัดต่อสาร เช่น ไม่ชอบวิชาคำนวณ จึงไม่ตั้งใจรับสาร เมื่อคัดต่อผู้ส่งสาร ผู้รับสารขาดความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ และผู้รับสารมีความคิดเห็นแตกต่างจากสาร

๑.๕ วิธีแก้ไขอุปสรรค

การแก้ไขอุปสรรคของการสื่อสารควรแก้ที่สาเหตุ ดังนี้

๑.๕.๑ ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ควรมีความรู้ในเรื่องที่สื่อสารกัน หากขาดความรู้บางส่วน หรือไม่เข้าใจในสารควรศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หรือสอบถามผู้รู้ ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารควรพิจารณาสาเหตุการสื่อสารที่ไม่สัมฤทธิ์ผลแล้วปรับปรุงตนเอง เตรียมตัวให้พร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ กำจัดอคติต่าง ๆ ตั้งใจส่งสาร รับสารให้มีประสิทธิภาพ

๑.๕.๒ สาร ผู้ส่งสารควรเตรียมสารให้พร้อม โดยศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจเรียบเรียงเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกันอย่างเหมาะสม เช่น เรียงตามลำดับเวลา ลำดับความสำคัญ ลำดับความง่ายยาก

๑.๕.๓ สื่อ ผู้ส่งสารควรเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสื่อสารให้พร้อมตลอดจนจัดเตรียมสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เช่น จัดห้องประชุมเก็บเสียงไม่มีเสียงดังครึกโครม จัดห้องมีขนาดเหมาะสมกับผู้รับสาร มีแสงสว่างเพียงพอ

๑.๕.๔ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ผู้ส่งสารควรเตรียมการใช้ถ้อยคำภาษาสื่อสารให้เหมาะสม ภาษาที่ใช้ควรกระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์เทคนิค ศัพท์เฉพาะทางวิชาการที่ยากเกินไป หากจำเป็นต้องใช้ควรอธิบายให้ผู้รับสารเข้าใจ

๒. ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

ปัจจัยสำคัญของการสื่อสารคือภาษา ซึ่งภาษาที่ใช้ในการสื่อสารมี ๒ ประเภท ได้แก่

๒.๑ วัจนภาษา

วัจนภาษา หมายถึง ภาษาที่แสดงออกด้วยการใช้ถ้อยคำ ซึ่งได้แก่ภาษาพูดและภาษาเขียนที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถเข้าใจความหมายได้ตรงกัน

ภาษาพูด เป็นภาษาที่มีเสียงกำกับ ช่วยให้ผู้รับสารรับรู้ทั้งความหมายของถ้อยคำและอารมณ์ความรู้สึก เจตนาของผู้ส่งสาร เป็นการสื่อสารที่ทำได้ง่ายไม่จำกัดเวลาสถานที่

ภาษาเขียน เป็นภาษาที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่สามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ชัดเจนเหมือนภาษาพูด สามารถสื่อสารได้หลายรูปแบบ เช่น จดหมาย บันทึกรายงาน บทความ ข่าว ฯลฯ สามารถเก็บเอกสารไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้

๒.๒ อวัจนภาษา

อวัจนภาษา หมายถึง ภาษาที่ไม่ได้สื่อสารกันด้วยภาษาพูดและภาษาเขียน แต่สื่อสารด้วยอากัปกิริยาและสื่อแวดล้อมอื่น ๆ อวัจนภาษามี ๗ ประเภท ได้แก่

๒.๒.๑ อาการภาษา คือ ภาษาที่แสดงออกด้วยการเคลื่อนไหวทางกาย เช่น การพยักหน้า ยิ้ม การโบกมือ การไหว้ การกราบ

๒.๒.๒ กาลภาษา คือ การใช้เวลา ช่วงเวลา เพื่อสื่อความหมาย เช่น การตรงต่อเวลา การผัดนัด การเลือกเวลาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น เลือกไปเที่ยวทะเลในช่วงฤดูร้อน เลือกเรียนวิชาคำนวณเวลาเช้า

๒.๒.๓ เทศภาษา คือ การใช้สถานที่แสดงเจตนาในการสื่อสาร เช่น การสื่อสารในห้องมืดซัดลับตาคน แสดงว่าเรื่องที่สื่อสารเป็นความลับ การเลือกที่นั่งห่างกัน แสดงว่าไม่รู้จักหรือไม่สนิทสนมกัน

๒.๒.๔ สัมผัสภาษา คือ การใช้การสัมผัสสื่อความหมาย เช่น การจับมือ การโอบกอด การปลักไล่

๒.๒.๕ เนตรภาษา คือ การสื่อความหมายโดยใช้สายตา เช่น การจ้องตา การหลบตา การค้อน

๒.๒.๖ วัตถุภาษา คือ การใช้วัตถุเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมาย เช่น ให้อูทูลาบแดงในวันวาเลนไทน์ การเลือกใช้เสื้อผ้าแบรนด์เนม

๒.๒.๗ บริภาษา คือ การสื่อความหมายจากสิ่งที่ติดมากับภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาพูด เสียงสูง เสียงต่ำ เสียงทุ้ม พูดเร็ว พูดชัดเจน สิ่งติดมากับภาษาเขียนคือ ลายมือ ขนาดตัวหนังสือ

อวัจนภาษามีความสำคัญในการสื่อสารมาก เพราะผู้รับสารสามารถอ่านความรู้สึก อารมณ์ ความจริงใจ ไม่จริงใจ อุปนิสัย ตลอดจนรสนิยมของผู้ส่งสารได้

กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจที่ ๑.๑

จงเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. การสื่อสาร หมายถึง
๒. ประโยชน์ของการสื่อสาร มีดังนี้
 - ๒.๑
 - ๒.๒
๓. การสื่อสารมีองค์ประกอบ ดังนี้
 - ๓.๑
 - ๓.๒
 - ๓.๓
 - ๓.๔
๔. อุปสรรคของการสื่อสารที่เกิดจากผู้ส่งสารเนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้
 - ๔.๑
 - ๔.๒
 - ๔.๓
 - ๔.๔
๕. ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารมี ๒ ประเภท ได้แก่
 - ๕.๑ หมายถึง
 - ๕.๒ หมายถึง

๓. การใช้ถ้อยคำและสำนวน

ถ้อยคำ คือ คำพูดที่มนุษย์ใช้สื่อสารกันทั้งในด้านกิจธุระ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต ผู้ที่มีความรู้เรื่องถ้อยคำ มีคลังแห่งถ้อยคำเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเข้าใจความหมายของถ้อยคำเหล่านั้นเป็นอย่างดี ก็จะสามารถเลือกใช้ถ้อยคำมาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑ ความหมายของคำ

ความหมายของคำในภาษาไทยแยกพิจารณาได้ ๒ ประการ ได้แก่ ความหมายเฉพาะของคำ และความหมายเมื่อเทียบกับคำอื่น

๓.๑.๑ ความหมายเฉพาะของคำ คือ ความหมายที่แปลความจากคำนั้น ซึ่งอาจมีหลายความหมายหรือความหมายเดียว บางคำมีความหมายตามตัวอักษร แต่บางคำต้องอาศัยการตีความจึงจะเข้าใจความหมายที่แท้จริง หากพิจารณาความหมายเฉพาะของคำ พิจารณาได้ดังนี้

๑) ความหมายตามตัว คือ ความหมายตามรูปคำ เป็นความหมายตามที่ปรากฏในพจนานุกรม ซึ่งผู้ใช้ภาษาเข้าใจตรงกัน อาจมีความหมายเดียวหรือหลายความหมายก็ได้

๒) ความหมายเชิงอุปมา คือ ความหมายที่เกิดจากการเปรียบเทียบ เป็นการอ้างสิ่งอื่นมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่มีอยู่แล้ว เป็นความหมายที่แฝงอยู่ มิได้มีความหมายตามพจนานุกรม

ความหมายตามตัว	ความหมายเชิงอุปมา
๑. แกงถั่วนี้ เค็ม น้อยไปหน่อย	๑. แม่ค้าขายผักคนนั้น เค็ม มาก
๒. ท่านสมภารให้ จุดดวงประทีป ไว้รอบวัด	๒. เธอคือ ดวงประทีป ในใจของฉัน
๓. อู๋स्याปลูกผักสวนครัวไว้ หลังบ้าน	๓. หลังบ้าน ท่านผู้ว่าฯ เป็นคนสวย
๔. ดอกไม้ริมทาง ออกดอกสวยงาม	๔. ดาราคนนี้ทำตัวเป็น ดอกไม้ริมทาง

๓) ความหมายตรง เป็นความหมายที่เข้าใจตรงกัน

๔) ความหมายนัยประหวัด เป็นความหมายที่สัมพันธ์กับความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้รับสาร ทำให้ย้อนไปคิดถึงสิ่งที่ประสมมา และก่อให้เกิดความรู้สึกไปในทางดีหรือไม่ดี

ประโยค	ความหมายนัยประหวัด
๑. ณฑะเป็นเสือผู้ หุน	๑. ผู้ชายที่เจ้าชู้มาก เกิดความรู้สึกกลัว ไม่กล้าเข้าใกล้
๒. ข้อสอบภาษาไทย หุน มาก	๒. ง่าย เกิดความรู้สึกดี สบายใจหายกังวล
๓. ผู้อำนวยการถูก เลียขา เก้าอี้	๓. ถูกแย่งตำแหน่ง เกิดความรู้สึกไม่ดี

๓.๑.๒ ความหมายเมื่อเทียบกับคำอื่น การพิจารณาความหมายของคำโดยนำคำอื่นมาเปรียบเทียบกับกันทำให้ความหมายเหมือนกัน ต่างกันหลายแง่มุม ดังนี้

๑) คำที่มีความหมายเหมือนกัน เรียกว่า **คำไวพจน์** คำเหล่านี้แม้ความหมายเหมือนกัน แต่โอกาสที่ใช้ต่างกัน คำบางคำใช้ในชีวิตประจำวัน บางคำใช้เป็นคำราชาศัพท์ บางคำใช้ในการประพันธ์

คำ	ความหมาย
๑. รับประทาน เสวย ฉันท	กิน
๒. ชล วารี สิ้นธุ์ อุทก	น้ำ
๓. อรัญ พนา ไพร ไพรสณฑ์ ไพรสมณฑ์	ป่า
๔. ตะวัน สุริยา สุริยะ ทินกร รวี รพี โถง	พระอาทิตย์

๒) คำที่มีความหมายตรงกันข้ามกัน เช่น ชยัน-ซ้เกียจ สวย-ซ้ไทร่ สะอาด-สกปรก กลางวัน-กลางคืน ดี-ชั่ว สุจริต-ทุจริต รวย-จน

๓) คำที่มีความหมายร่วมกันหรือใกล้เคียงกัน คือ คำที่มีความหมายคล้ายกัน หรือมีความหมายบางส่วนร่วมกัน เช่น

ประโยค/คำ	ความหมาย
๑. เทพารักษ์ใช้ขวานตัดฟัน	ทำให้ขาดออกจากกัน
๒. มาลีหันทันตมผกชี	ทำให้ขาดออกจากกัน โดยใช้ภาชนะรอง
๓. ยายคลุกข้าวกับปลาทุให้แมวกิน	ผสมโดยคนให้เข้ากัน
๔. แม่ค้าขนมเค้ล้าแป้งกับน้ำตาลเพื่อทำขนม	ผสมโดยคนให้เข้ากันจนเป็นเนื้อเดียวกัน
๕. ตำรวจไล่เกลี้ยคู่กรณีให้ยอมความกัน	พูดจาให้ปรองดองหรือตกลงกันได้
๖. ตำรวจเกลี้ยกล่อมให้เธอเป็นสายลับ	ชักชวนจูงใจให้คล้อยตาม ปฏิบัติตาม

๔) คำที่มีความหมายครอบคลุมคำอื่น เช่น

คำที่มีความหมายกว้าง	คำที่มีความหมายแคบ
ญาติ	พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พี่ น้อง หลาน
เครื่องสุขภัณฑ์	โถส้วม อ่างล้างหน้า ฝักบัว ก๊อกน้ำ สายชำระ ที่วางสบู่
ทรัพย์สิน	ที่ดิน บ้าน รถ วัว ควาย ทอง เพชร เงิน

๓.๒ การใช้ถ้อยคำให้มีประสิทธิภาพ

การเรียบเรียงถ้อยคำสำนวนเพื่อการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ ต้องรู้จักเลือกใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งควรพิจารณาดังนี้

๓.๒.๑ ใช้คำให้ตรงความหมาย คือ

๑) ใช้คำที่มีความหมายกระชับ ใช้คำบริบทช่วยให้เกิดความหมายชัดเจน ไม่เกิดความหมายนัยประหวัด เช่น

“เราต้องทำงานนี้อย่างมี**แผน**นะ” หมายถึง มีการเตรียมการอย่างรอบคอบ แต่อาจเกิดความหมายนัยประหวัดว่า “ใช้อุบายเล่ห์เหลี่ยมอย่างแยบยล” จึงควรเขียนใหม่ว่า “เราควร**วางแผน**การทำงานให้รอบคอบ”

“พวกเขากำลัง**เลื้อยขาเก้าอี้**ท่านปลัดกระทรวง” หมายถึง ช่างไม้กำลังเลื้อยขาเก้าอี้ท่านปลัดฯ เพื่อซ่อมแซม แต่อาจเกิดความหมายนัยประหวัดว่า “ปลัดกระทรวงถูกแย่งตำแหน่ง” จึงควรเขียนใหม่ว่า “ช่างไม้กำลังเลื้อยขาเก้าอี้ท่านปลัดฯ เพื่อซ่อมแซม”

๒) ใช้คำที่ไม่มีความหมายกำกวมหรือเข้าใจได้มากกว่า ๑ ความหมาย เช่น

“เมืองไทยมี**ฝรั่ง**มากมาย” มี ๒ ความหมาย คือ
ความหมายที่ ๑ เมืองไทยมีชาวต่างประเทศมากมาย
ความหมายที่ ๒ เมืองไทยมีผลไม้ (ฝรั่ง) มากมาย
หากต้องการให้ชัดเจนไม่กำกวมควรเปลี่ยนเป็น “เมืองไทยมี**ชาวยุโรป**มากมาย”

“ลูกชายของฉันไปเรียน**ฝรั่งเศส**” มี ๒ ความหมาย คือ ความหมายที่ ๑ ลูกชายของฉันไปเรียนที่ประเทศฝรั่งเศส กับความหมายที่ ๒ ลูกชายของฉันไปเรียนภาษาฝรั่งเศส ควรเปลี่ยนเป็น “ลูกชายฉันไปเรียน**ภาษาฝรั่งเศส**”

๓) ใช้คำแน่นอนตรงกับความต้องการ คำหลาย ๆ คำมีเสียงคล้ายกันหรือความหมายใกล้เคียงกัน ควรพิจารณาใช้ให้ตรงตามความหมาย เช่น

“เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ประเทศไทยผ่าน**สถานการณ์**ทางเศรษฐกิจมาได้”

คำว่า “สถานการณ์” หมายถึง เหตุการณ์ทั่วไปที่กำลังเป็นไป จึงควรใช้คำว่า “วิกฤติการณ์” หมายถึง สถานการณ์ไม่ดี

ควรเปลี่ยนเป็น “เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ประเทศไทยผ่านวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจมาได้”

“เธอ**ผลิต**วันประกันพรุ่งทุกทีที่ทูลถามเรื่องส่งโครงการ”

คำว่า ผัด มีความหมายว่า เปลี่ยน แทนที่ คำว่า ผัด มีความหมายว่า ขอเลื่อนเวลา จึงควรเปลี่ยนเป็น “เธอ**ผัด**วันประกันพรุ่งทุกทีที่ครุฑถามเรื่องส่งโครงการ”

๔) ใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวเนื่องคำอื่นให้เหมาะสม เช่น

คำว่า “แก” “แต่”

“แก” “แต่” ใช้หน้าคำนามที่เป็นผู้รับ

คำว่า “แต่” ใช้กับบุพบทเพื่อให้เกียรติ เช่น “นักศึกษาชมดอกไม้นี้แต่อาจารย์”

คำว่า “ด้วย” “กับ”

“ด้วย” “กับ” ใช้หน้าคำนามเพื่อให้รู้ว่ามีสิ่งใดเข้ามาร่วมเป็นเครื่องทำกิจกรยา เช่น
เขียน**ด้วย**ปากกา ไปตลาด**กับ**แม่

“เพื่อ” “สำหรับ” ใช้หน้าคำนามที่เป็นสาเหตุ และคำที่เกี่ยวกับ การให้ การรับ เช่น

ทำงานเพื่อลูก

เรียน**เพื่อ**หาความรู้

เสื้อตัวนี้สำหรับเธอ

งานนี้จัดสำหรับคุณ

๓.๒.๒ ใช้คำให้ตรงตามความนิยมของผู้ใช้ภาษาเดียวกัน เช่น คำที่มีความหมายว่า “มาก”

ใช้ต่างกันตามบริบท

หมู่บ้านนี้มีผู้คนหนาแน่น

ร้านนี้มีลูกค้าแน่นขนัด

ปีนี้ฝนตกชุกกว่าทุกปี

เมื่อคืนฝนตกหนัก

แถวนี้มีโจรสลัดชุม

บ้านตึ้นยุงชุมจริง

ลำไยสวนฉันออกผลดกกว่าทุกปี

ฝนตกหลายวันจนน้ำท่วมเอ่อ

๓.๒.๓ ใช้คำเหมาะกับกาลเทศะและบุคคล เช่น

ครูพูดกับนักศึกษา : “หนู หยิบหนังสือมาให้ครูหน่อย ขอใบมาก”

นักศึกษาพูดกับครู : “คุณครูคะ กรุณาหยิบหนังสือให้หนูหน่อย ขอคุณค่ะ”

คนที่ไม่คุ้นเคย : “คุณคะ กรุณาหยิบหนังสือให้หน่อยนะคะ ขอพระราชคุณค่ะ”

พูดกับเพื่อน : “เธอ หยิบหนังสือเล่มนั้นให้เราหน่อย ขอใจจ้ะ”

๓.๒.๔ ใช้คำกระชับ ไม่ฟุ่มเฟือย ควรเลือกใช้คำสั้น ๆ กระชับ ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นทิ้ง

จะได้ข้อความชัดเจน ตรงประเด็น เช่น

“ฉันชอบกินไก่ย่าง ส้มตำ ซุปหน่อไม้ น้ำตก ชกเล็ก” ควรเปลี่ยนเป็น “ฉันชอบอาหารอีสาน”

“ชาวพุทธทุกคนก่อนนอนควรไหว้พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์” ควรเปลี่ยนเป็น “ชาวพุทธทุกคนก่อนนอนควรไหว้พระรัตนตรัย”

๓.๒.๕ ใช้คำแปลแตกต่างกัน ไม่ใช้คำซ้ำซากหรือมีการหลกคำ เช่น

นักศึกษาอ่านตำราด้วยตนเองพอรู้เรื่อง ฟังครูอธิบายก็เข้าใจ พอศึกษาสื่อมัลติมีเดีย ประกอบยิ่งลึกซึ้งมากขึ้น

๓.๓ การใช้สำนวน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่ใช้พูดจาเพื่อสื่อสารกัน มีความหมายเป็นนัยเกินความกว้าง และลึกซึ้ง บางครั้งมีความหมายเชิงอุปมา สำนวนมีความหมายครอบคลุมถึงสุภาษิตและคำพังเพยด้วย เรียกโดยรวมว่า **“สำนวนไทย”**

ภาษิต หรือ **สุภาษิต** เป็นสำนวนที่มีความหมายในเชิงสอน บอกให้รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรเป็นสิ่งไม่ดีควรหลีกเลี่ยง เช่น น้ำขึ้นให้รีบตัก กันไว้ดีกว่าแก้ ดัดไฟเสียแต่ต้นลม มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ คบคนให้ดูหน้า ซื่อผ้าให้ดูเนื้อ ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน จงรักษาความดีดั่งเกลือรักษาความเค็ม อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย ปั่นวัวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

คำพังเพย เป็นสำนวนที่กล่าวขึ้นโดยมีความหมายกลางๆ บอกเพียงให้รู้ว่าอะไรเป็นอะไรไม่ได้ ชี้ชัดว่าดีหรือไม่ดี เช่น วัวหายล้อมคอก เห็นครกขึ้นภูเขา งามเข้มนิมหาสมุทร ชีข้างจับตักแตน พบไม่งามเมื่อยามหวานบิน ตำน้าพริกละลายแม่น้ำ เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม เสียหน่อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย

สำนวนไทยแสดงถึงภูมิปัญญาไทยที่ใช้ถ้อยคำคล้องจองไพเราะ จดจำง่าย มีความหมายประทับใจ ประกอบด้วยความเรียงตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป ซึ่งจะยกตัวอย่างเพียงบางส่วน ดังนี้

สำนวนที่มีคำเรียง ๒ คำ เช่น ก้มหน้า แทะตา ใก้ก่อน คว้าบาตร คางเหลือง ชักโย แผลเก่า พกหิน ยกเมฆ เสียงเจี๊ยบ หลั่งอาบ

สำนวนที่มีคำเรียง ๓ คำ เช่น กาหลงรัง กินตามน้ำ เกลือจิ้มเกลือ ขวานผ่าซาก ไขในหิน คมในฝัก เกรส่องบาตร นกสองหัว

สำนวนที่มีคำเรียง ๔ คำ เช่น ข้าวยากหมากแพง คนดีมีคู่ นานิ่งไหลลึก ฝิข้าดำพลอย พระอิฐพระปูน

สำนวนที่มีคำเรียง ๖ คำ เช่น ชิงกีร์รา ช่าก็แรง น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า มือถือสาก ปากถือศีล หวานเป็นลม ขมเป็นยา

สำนวนที่มีคำเรียง ๘ คำ เช่น กินอยู่กับปาก อยากรอยู่กับท้อง ซื่อว้วนานา ซื่อผ้าหน้าหนาว น้ำชุ่มไวโน น้ำใสไว้นอก

สำนวนที่มีคำเรียง ๑๐ คำ เช่น เกลียดตัวกินไข่ เกลียดปลาไหลกินน้ำแกง คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่

บรรพบุรุษไทยใช้ภูมิปัญญาในการนำสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของคน โดยการใช้สำนวนเปรียบเทียบกับสิ่งอื่น ๆ แต่มีความหมายมาก ดังนี้

หนังสือเรียนอาชีวศึกษา

หลักสูตรใหม่

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช 2556

สื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้ สมรรถนะ และกิจนิสัยในการทำงาน

เนื้อหาดี มีคุณภาพ ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
ของหลักสูตร เสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน และใบช่วยสอน
โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ :-

 Project-Based Learning

 Thinking Skills

 Green Technology

 Creative Economic

 MAC e-knowledge

 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย สะดวก
และปรับได้ สำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทาง
ในการจัดการเรียนรู้

ภาษาไทยพื้นฐาน

3305701100

 IMAC EDUCATION

www.MACeducation.com

9 786162 742866

ราคา 150 บาท